

Jokaisella on oma kohtalonsa. Jokainen polku kuljettaa tielle kohti omaa suuntaa, kohti omaa kohtaloa. Voimme kulkea polun kontaten, tuskaisesti ja kiroilleen. Voimme myös kulkea sen kevein askelein, ihmetellen ja tutkien ympäröivää maailmaa. Nauttien hetkistä polun varrella. Polulle lähtiessä on kyse valinnoista, millaisen polun valitsemme ja miten siihen suhtaudumme. Valitsemme pimeän vai valoisan polun, epätasaisen vai tasaisen? Helpon vai haastavan? Teemme valinnan järjellä, tunteella vai sydämellä? Vaiko sen mukaan, mikä tuntuu silloin oikealta ja hyvältä? Näin mummoni tapasi puhua elämästä istuen haaveillen keinutuolissa. Katse suuntasi välillä pitkälle kaukaisuuteen, jonnekin, jota ei ollut ihmissilmillä nähtävissä. Välillä ne vanhat, mutta eloiset silmät katsoivat tiukasti, mutta lempeästi suoraan minuun. Niistä silmistä paistoi elämä. Elämä, joka oli suurimmaksi osaksi ohitse. Elämä, jota hän odotti jälkipolvien jatkavan. Toisinaan istuessani yksiöni pikkuruisen keittiön pöydän ääressä katsellen ulos puista putoavia lehtiä ja naapuria ulkoiluttamassa koiraansa, pohdin mummon sanoja. Palasin mielessäni hetkeen, jolloin olin istunut vanhan rintamamiestalon puulattialla mummon tarinoita kuunnellen. Muistan vanhan talon natisevan puulattian ja 60 vuotta vanhan itse rakennetun talon tuoksun. Mummolassa oli aina se sama tuoksu. Muistan, kuinka olin silmät hehkuen kuunnellut mummon tarinoita elämästä, jossa oli jotain niin ihmeellistä ja taianomaista. Elämästä, joka oli jokaisen meistä saavutettavissa. Harmaa lauantaiaamu oli johdattanut minut taas muistelmieni pariin. Kahvi tippui keittimestä ja lautasellani oli läheisestä leipomonmyymälästä haettu tuore sämpylä, jonka kuori oli sopivasti kova ja sisus ihanan pehmeä. Olin täyttänyt sämpylän kermajuustolla ja tuoreilla vihanneksilla. Viereisen talon naapuri oli taas ulkona tupakalla ja hytisi kylmästä niin, että kädet tärisivät ja tupakan savu piirsi epätasaista kuviota taivaalle. Yläkerran naapurin lapset kiljuivat ja juoksivat taas sellaisella vauhdilla, että katto tärisi. Kaikki oli kuten ennenkin. Nousin tuolilta ylös hakemaan kahvia ja jatkoin kadulle tuijottelua. Naapurin tupakkaukon, kuten häntä kutsuin, savuke oli tippunut maahan ja hän luultavasti hiljaa yksinään kiroillen yritti noukkia maasta vielä hennosti palavaa savuketta. Mikähän oli hänen kohtalonsa? Tupakkaukon ohi kulki nuori pari lastenvaunuineen ja ukko nosti kättään tervehdyksen merkiksi. Sekä tupakkaukko että pariskunta näyttivät kaikki onnellisilta. Olivatkohan he oikeasti? Mikähän oli pariskunnan kohtalo? Pyöräytin hiljaa päätäni omille pohdinnoilleni ja katsoin kellon kulkevan sen verran ripeätä vauhtia, että tulisi kiire suihkuun. Ystäväni Violan uusi koti oli upea. Oli parkettilattiat ja uutuuttaan hohtava keittiö. Valtava jenkkisänky, iso vaatehuone ja kauniisti kalustettu parveke. Kättelin ystävääni onnittelen kuin työntekijä läpi päässyttä työnhakijaa. Hölmön eleeni tajuttuani halasin häntä lujasti ojentaen lahjakassin. Hänen uusi poikaystävänsä Fredrik tervehti minua halaten. ”Aivan upea paikka, just teidän näkönen. Onneks olkoon!”, huoahdin. Fredrik oli taitava käsistään myös keittiössä, joten meitä vieraita odotti ihanan herkullinen noutopöytä ja Violan suosikkiviinejä. Lähes kateutta herättävä olutvalikoima tuli miehen kokoelmista myöskin. Vieraiden lähdettyä hiljalleen kotiinsa jäin vielä hetkeksi Violan kanssa istumaan parvekkeelle. Olimme hetken hiljaa katsellen kirkastunutta taivasta. Aurinko oli laskemassa ja syksyn värit värjivät luonnon ja taivaan oranssinpunaisiksi. Yhtäkkiä Viola kääntyi minuun päin, katsoi tutkivasti silmiini ja kysyi: ”Oletko sä Jenni onnellinen?” Hämmennyin kysymyksestä ja naurahtaen, mutta samalla otsaani rutistaen vastasin: ”Ööö no joo.” Viola katsoi alas rapsuttaen villasukallaan parvekelaatoista kyhättyä puista lattiaa ja sanoi vähän ääntään madaltaen: ”Mä siis vaan aattelin, että kun sä oot aina töissä ja noi sun mieskuviot on vähän sekavat. Tai siis sä oot ollu aika pitkään sinkkuna niinku..” En antanut hänen jatkaa loppuun, vaan nousin tuolista täryyttäen puoliksi täynnä olevan lasin kitalakeen tarttuvaa, mielestäni aika pahan makuista, Veuve Clicquot:n Sampanjaa. ”Vai niin”, olin vain todennut kiiruhtaen vauhdilla ulos ovesta jäämättä kuuntelemaan ystäväni

paasausta rakkaudesta ja sielun onnesta. Puhelimeni oli tulvinut viestejä Violalta ja jätin ne huomioimatta. Samalla hetkellä huomasin näytölle ponnahtavan viestin: "Mikä meininki?", kyseli kaverini, josta tiesi, mitä tuo kysymys näin perjantai-iltana kello 11 tarkoittaa. "Semmonen meininki, että tässä voisi vetää vielä tuopin jos toisenkin", vastasin. Minun onneeni ei mitään miestä ja uusia asuntoja tarvittu. Minun onneni oli lähteä ulos kaverini kanssa perjantai-iltana, jos huvittaa ja kadota sille tielle niin pitkäksi aikaa kuin huvittaa. Ei tarvitse ainakaan mennä kotiin puhumaan vauvoista ja asuntolainoista. Ja tämä "liiallinen työssäkäyntini" mahdollisti hyvin nämä hovit eikä siihen miehen kukkaroa tarvittu. Siinä ei kauaa mennytkään, kun kaverini soitti innokkaana ja käski saapua Töölöön ja vauhdilla. Heräsin tukka pystyssä ja eilisen meikit naamaan painautuneena. Päänsärky alkoi koputella ohimossa ja tulisi varmasti sisään, vaikken ovea avaisi. Tunsin jotain hikistä vartaloani vasten. Se painautui koko ruhollaan aivan kiinni ja kuiskasi korvaan "Huomenta, kaunotar". Hengityksessä haisi vanha viina ja se tunki nenään armottomalla karvautellaan. Sen kylkeä vasten painautuvan kovan patukan toivoin vain olevan vain iphone, mutta tiesin, ettei se ole. Painoin kädet naamalleni kuiskaten hiljaa mielessäni. "Helvetinhelveti". Käännyn kyljelleni ja päätin esittää nukkuva. Miehen vähemmän huomaamattomista yrityksistä huolimatta lopulta kuulin, kuinka farkkuja vedettiin kahisten jalkaan ja vyönsolki kilahti. Pian kuului se eniten odottamani ääni, kun ovi sulkeutui. Tuuletin hiljaa mielessäni ja nukahdin uudelleen. Hieroin silmiäni ja jäin sängyn reunalle istumaan. Asunnossani haisi vanha viina, hiki ja testosteroni. Nyt oli pakko päästä suihkuun ja vähän äkkiä. Kylpyhuoneen lattian kaakelit tuntuivat ikävän kylmiltä ja jollain tapaa luotaantyöntäviltä jalkapohjia vasten. Avasin hanan ja palasin muistoissani tunteeseen, joka tuli mummolani pesuhuoneesta. Kellariin oli rakennettu saunan yhteyteen pesuhuone, jossa karkea kivipinta oli peitetty puulaudoista rakennetuilla palkeilla, jotka kolahtivat aina hiljaa kovaa kiveä vasten, kun niiden päälle astuttiin. Peseytymisen yhteydessä sauna oli aina päällä ja lämmin puu tuntui ihanalta jalkapohjissa. Vesi lämpeni kiukaan vieressä ja se kaadettiin peseytyessä saavista päälle. Pienestä ikkunasta pesuhuoneen kattorajassa kurkisti maanpinta. Talvella sieltä näkyi lumihanki, kesällä nurmikko. Saunan jälkeen tarjolla oli usein iltapuuroa tai pitkään haudutettu lihakeittoa, joka oli tehty yksinkertaisimmista aineista, mutta hartaasti ja rakkaudella. Elämä siellä tuntui aina yksinkertaiselta, mutta niin mukavalta. Teinkö elämästäni liian monimutkaista ja hainko onnea keinotekoisista ja vain hetkellisesti tyydyttävistä nautinnon lähteistä? Huokasin, ja suljin suihkun hanan. Kääriydyin lämpimään pyyhkeeseen ja menin keittiöön laittamaan kahvin tippumaan. Mietin, kuinka kahvissa oli jotain niin hienoa. Tuo ruskea liemi oli jotain muutakin vain ravintoa. Siihen tiivistyi tuoksuja, hetkiä ja muistoja. Siihen tiivistyi yksinkertaista onnen tunnetta, jotta tunnettiin jo vuosikymmeniä takaperin kahvin höyrytessä kupissa. Kuivasin itseni pyyhkeeseen, rasvasin ihoni ja hymähdin itsekseni. Aurinko paistoi kirkkaasti taivaalla tuoden syksyn värejä esiin entistä kauniimmin. Istuin taas suosikkipaikalleni keittiön pöydän ääreen, otin höyryävän kahvikupin käteeni ja katselin hiljaa ulos. Ohimoa jyskyttävä päänsärky oli päättänyt onneksi häipyä vielä nopeammin kuin viime yön vieraani. Pian kauniin maiseman peitti ikkunan eteen pysähtyvä pakettiauto. Ensimmäisessä kerroksessa asuessani sain nähdä sekä kauniit että rumat asiat läheltä. Pakettiautosta nousi kolme nuorta miestä. He avasivat takaluukun alkaen kasata laatikoita kadunvarteen. Pitkästä aikaa uusi naapuri. Talossani asui lähinnä eläkeläisiä ja silloin tällöin kotona kääntyviä kiireisiä pariskuntia. Katselin, kuinka pojat kantoivat muuttolaatikoista, jätösäkkejä ja muita epämääräisiä kasoja hiki valuen, välissä pysähtyen juttelemaan ja naureskelemaan keskenään. Hetkessä sisälläni vihlaisi muistettuani eilisen riidan Violan kanssa. Eihän nyt ystävistä voi luopua erimielisyyksien ja mielipide-erojen takia, ajattelin pudistellen päätäni. Tunsin suurta helpotusta kävellessäni jälleen

kanta-asiakaspaikkaani, läheiseen leipomonmyymälään. Viola oli ollut helpottunut soitostani ja pahoitellut kärkevää lausahdustaan. Hän toivoi minun vain olevan onnellinen ja hyväksyi sen, että tein sen omalla elämäntyylilläni, joskin hieman vihjaisi, että Fredrikillä on eräs kollega, joka sopisi minulle. Olin vain naurahtanut käskien häntä lopettamaan ja kysyin, josko hän tulisi kahville tänään. Kaikki näytti taas entistä kauniimmalta, kävelykatu raitiovaunukiskon vieressä, talot ja aurinko. Heilautin kättäni iloisesti jo ovella saapuessani myymälään. Sämpylät ja aamulla paistetut korvapuustit näyttivät niin hyviltä, että päätin ottaa tusinan molempia. Saapuessani taloni ovelle, huomasin pojat edelleen muuttopuuhissa. Ennen kuin ehdin edes asiaa enempää ajatella, niin huomasin heidän kohdallaan päästäväni hyvin epätyypilliseen suomalaiseen tapaan suustani: ”Kiva saada uusia naapureita. Haluutteko tulla kahville ja pullalle välissä?” Sanoin heilauttaen tuoksuvaa korvapuustipussia. Kaksi heistä hämmentyi hieman ja yhdelle levisi kasvoille lämmin hymy. ”Mehän sanottiin, ettei Stadi oo niin paha paikka”, hämmentyneet veljeksen näköiset pojat huudahtivat yhtä aikaa. Vieläkin hymyilevä Jesseksi esittäytynyt mies tuli Helsinkiin opiskelemaan Karjalan suunnilta ja kertoi, että pelkäsi kaupungista eniten kylmyyttä ja kiirettä. Nyökkäsin ymmärtäväni, sillä ei minunkaan ollut tarkoitus sanoa näin, kutsua ventovieraita kahville. Kahvin tuoksun levitessä asuntoon ja iloisen puheensorinan täytettyä tilan jäin pohtimaan, miksi aina pitäisikään tehdä niin kuin itsellä oli tarkoitus. Jos joskus tekisinkin niin kuin hyvältä tuntuu ja heittäytyisin kohtalon mukaan. Katsoisin oikean lisäksi myös vasemmalle ja kompuroisin ennemmin polkuni kuoppiin kuin omiin jalkoihini. Vaikken usko yliluonnollisuuksiin, niin silloin tunsin kuin mummoni olisi täällä. Nyökkäisi minulle tyytyväisenä silmät palaen ja kertoisi tarinoitaan meille kaikille. Höyryävän kahvikupin äärellä, pienessä kauniissa ja yksinkertaisessa hetkessä.